

Sygn. akt II CSK 278/09

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 3 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa T.S.
przeciwko J.S.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 3 grudnia 2009 r.,
skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt [...],

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2008 r. oddalił żądanie T.S. zasądzenia od J.S. kwoty 103844,22 zł pobranej z rachunków bankowych prowadzonych na rzecz spadkodawcy. U podłoża tego rozstrzygnięcia legł pogląd, że w sprawie zachodzi powaga rzeczy ugodzonej (*res transacta*). Między stronami procesu odbyła się bowiem sprawa o zachówek, zakończona ugodą sądową, w której zgodnie przyjęto, że majątek spadkowy wynosi łącznie kwotę 85000 zł. Inaczej, że do tego majątku nie wchodzi roszczenie o zwrot dochodzonej kwoty.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 12 grudnia 2008 r. oddalił apelację powoda od powyższego wyroku. Podzielił pogląd, że zawarta ugoda sądowa jest skuteczna i wiąże strony w niniejszej sprawie, z uwagi na powstanie stanu "*rzeczy ugodzonej*" (*rei transactae*). Poza tym stwierdził, że powód nie wykazał, iż środki pieniężne pobrane przez pozwanego stanowiły składnik masy spadkowej.

Skarga kasacyjna powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego – oparta na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. – zawiera zarzut naruszenia rat. 233, 328, 308 228 227 k.p.c., a także art. 917 k.c., art. 351¹ w zw. z art. 845 k.c., i zmierza do uchylenia tego wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodzić należało się ze skarżącym, że z naruszeniem art. 917 k.c. Sądy niższej instancji przyjęły, iż w sprawie zachodzi powaga rzeczy ugodzonej. Jest kwestią oczywistą, że w każdym przypadku zawarcia ugody wola stron rozstrzyga, czy wyłączyły one możliwość dochodzenia określonego roszczenia. Strony ugodę zawarły w sprawie o zachówek, a nie w sprawie roszczenia spadkobiercy o zwrot kwoty należącej do masy spadkowej. W ugodzie strony nie wyłączyły możliwości dochodzenia tego roszczenia. Uwzględnienie przytoczonego zarzutu nie przesądza jednak o zasadności skargi kasacyjnej, gdyż powództwo i apelacja oddalone zostały również z innych przyczyn. Pozostałe zaś jej zarzuty okazały się bezzasadne.

Trzeba podkreślić, że w postępowaniu kasacyjnym nie może być brany pod uwagę zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., motywowany w istocie rzeczy dowolną oceną zgromadzonych w sprawie dowodów. Przepis ten daje wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów. Przed nowelizacją Kodeksu postępowania cywilnego dokonaną ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie..." (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) Sąd Najwyższy podkreślał, że naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może wypełniać podstawę kasacyjną z art. 393¹ pkt 2 k.p.c. jedynie wtedy, gdy skarżący, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, wykaże, iż Sąd drugiej instancji rażąco naruszył ustanowione w tym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie mogło polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 29 października 1996 r., II CKN 8/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 30; z dnia 22 lutego 1997 r., I CKN 34/96, niepubl.; z dnia 16 października 1997 r., II CKN 393/97, niepubl.; z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 214; z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 139; z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00, OSNC 2000, nr 10, poz. 189). Po nowelizacji dokonanej powołaną ustawą zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c. nie może być w ogóle skutecznie podniesiony w skardze kasacyjnej, ponieważ, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Poza tym, art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. zastosowany odpowiednio do uzasadnienia orzeczenia Sądu drugiej instancji oznacza, wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego, że uzasadnienie to nie musi zawierać wszystkich elementów uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji, ale takie elementy, które ze względu na treść apelacji i na zakres rozpoznania sprawy wyznaczony przepisami ustawy są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy przez sąd drugiej instancji. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada tak określonym wymaganiom, bowiem Sąd Apelacyjny jasno i w sposób nie budzący wątpliwości zaaprobował stanowisko Sądu Okręgowego, że to rzeczą powoda było w sprawie wykazanie, iż środki pieniężne pobrane przez pozwanego stanowiły składnik masy

spadkowej. Zasadnie Sąd Apelacyjny uznał, że tych okoliczności powód nie wykazał. Niepodobna skutecznie zarzucić temu Sądowi, że z naruszeniem przytoczonych w skardze kasacyjnej przepisów podzielił ten Sąd ustalenia Sądu pierwszej instancji, iż sytuacja materialna pozwanego umożliwia mu poczynienie oszczędności, które następnie zostały zdeponowane na lokatach założonych na nazwisko ojca – Z.S. Co się zaś dotyczy nie podpisanego wydruku z „Rozliczenia wynagrodzenia ....”, to nie miał on przesądzającego znaczenia dla tego stanowiska.

Na koniec, nieistotna jest podnoszona w skardze kasacyjnej okoliczność dotycząca wyższego oprocentowania lokat w Polsce, gdyż jest to okoliczność odnosząca się do oceny motywacji pozwanego przy przekazywaniu środków pieniężnych celem ich lokowania w polskich bankach. Tej zaś motywacji skarżący nie podważył.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w wyroku.